Verslag Startbijeenkomst Werkgroep O&A

Datum:	9 oktober 2013 10:30-16:30
Plaats:	KIVI, Den Haag
Aanwezig:	Zie lijst.
Afwezig:	N.v.t.

1. Inleiding

Rob Schouten geeft als trekker van de werkgroep O&A een presentatie over doel en werkveld van de werkgroep (bijlage).

2. Discussie

Aan de hand van de inleiding werd er ingegaan op de volgende vragen:

- Wat zijn de 'blinde vlekken' (unknown-knowns) van de bestaande risicomanagementpraktijk? En hoe krijg je ze in beeld?
- Mogelijke analogieën en parallellen met andere domeinen
  - In welke sectoren werkt men er al aan / mee? *(modellen, aanpak, processen, instrumenten)*
  - Met welke vakgebieden heeft het te maken?

In de onderstaande tabellen staan de punten uit de discussie over blinde vlekken, relevante parallellen en betrokken vakgebieden. Met daarin namen van de personen die aangeboden hebben input over het betreffende punt te verzamelen en aan de kerngroep te sturen.

	Blinde vlekken		
	Onderwerpen	*Toelichting / voorbeelden uit de discussie*	*Mogelijk bronnen of informanten*
1.	Human factor	De menselijk gedrag blijkt in veel situaties een bron te zijn van onvoorziene risico's (e.g. zich niet houden aan procedures, foute inschattingen maken, systemen buiten de ontwerpspecificaties gebruiken).	
2.	Risicoperceptie, -risico-acceptatie en risico-appetite.	Wat is de invloed op het omgaan met risico's. Hoe neem je het mee in de RM-praktijk. Ook belangrijk voor de communicatie van en over risico's. => C&I	John v.d. Puil, Arno Willems
3.	Inzicht in relevante risico's / toegang tot ontbrekende informatie / (vak)kennis.	In de praktijk blijkt dat individuen maar een beperkt deel (± 50%) van de risico's (m.i. gevaren) kunnen identificeren.	
4.	(Veiligheids)cultuur van de organisatie	De invloed van de bedrijfscultuur op het omgaan met risico's. Het samenwerken van personen en bedrijven met een verschillende bedrijfscultuur (e.g. uit verschillende landen). Er bestaat zorg dat de overheid probeert een score te plakken aan cultuur en daarmee bedrijven onder druk te zetten.	
5.	Software	Speelt in toenemende mate een eigen, autonome rol in systemen en processen. Het ontbreekt aan inzicht in de consequenties	

		daarvan en hoe er in de RM-praktijk mee om te gaan. Ook ontneemt het gebruik van complexe softwaresystemen bij het beheersen van risico's het zicht op de aard, oorzaak en gevolg van risico's. .	
6.	Nieuwe technieken waar nog geen of (te) weinig ervaring mee is.	Hoe kun je de risico's ervan identificeren, inschatten en meenemen in de RM-pratijk. Welke methoden en informatie gebruik je daarvoor? => P&I ?	
7.	Anticiperen op reacties van mensen op mogelijke incidenten / ongewenste effecten.	Helpt bij het intern en extern communiceren van kansen en gevolgen. => C&I ?	

Sectoren en parallellen			
	Sector	*Toelichting / voorbeelden uit de discussie*	*Mogelijk bronnen of informanten*
	Verkeersveiligheid	Onderzoeken hoe mensen zich gedragen in het verkeer en hoe gedragingen van mensen te sturen/ beïnvloeden zijn.	Leo Maas
	Luchtvaart	Ergonomisch ontwerp van cockpits op een zodanige wijze dat de crew de juiste acties neemt in nood situaties.	Aart den Boer / John Stoop??
	Infrastructurele organisatie	Bij het beoordelen van plannen en projecten wordt het risico van imagoschade voor het bedrijf / organisatie op gelijkwaardige wijze meegenomen als het financiële risico.	
	Petrochemie	Tijdens een stop komen op de eerste dag > 1500 personen op een locatie van verschilleden nationaliteiten en disciplines en deze kunnen in korte tijd veel werk verzetten op een relatief klein gebied.	Aart de Boer
	Nucleair industrie	Heeft veel informatie over “human factor” betrouwbaarheid en hoe mensen reageren, vanwege de grote impact van risico's in deze sector.	KIVI NIRIA afdeling / website NRC
	Zorgverlening	Recentelijk is er veel onderzoek gedaan naar de oorzaken van fouten die gemaakt worden in de zorg	Jos Post

Vakgebieden			
		Toelichting / voorbeelden uit de discussie	*Mogelijk bronnen of informanten*
	Behavioral Economics	Zij doen aan financieel risico management en beschouwen de rol van het individu daarin	Delio Bearzatto/ Rob Schouten
	Narrative design	Op informele, verhalende wijze verzamelen van informatie die met formele processen niet boven water komt.	Delio Bearzatto/ Rob Schouten
	Artificial Intelligence	Deze sector heeft goed inzicht in hoe mensen denken en doen	Jan Heckman
	Neurale netwerken		
	Besluitvormings theorie		
	Speltheorie	Dit vakgebied heeft goed inzicht in hoe	

		mensen interacteren en hoe besluiten tot stand komen. Ook serious gaming bij modellering en crisismanagement.	
	Bedrijfskunde	Kwaliteitsbeheer Verandermanagement Informatiemanagement Management complexe projecten	

3. Aanpak en organisatie

Er wordt een kerngroep gevormd die de activiteiten van de werkroep organiseert en coördineert en bredere bijeenkomsten voorbereidt. De overige leden van de werkgroep, de ad-hoc leden, worden incidenteel gevraagd om bij te dragen aan de activiteiten van de werkroep. Gedacht wordt aan 4 tot 6 bijeenkomsten van de kerngroep per jaar. In principe zijn alle geïnteresseerde leden welkom op de vergaderingen van de kerngroep (vanwege logistieke en organisatorische redenen wel even melden bij de trekker). De leden van de werkgroep zullen via de KIVI site op de hoogte worden gehouden van de informatie en de voortgang van de onderwerpen en worden uitgenodigd voor algemene bijeenkomsten.

Kerngroep
De volgende personen hebben zich aangemeld voor de te vormen kerngroep:

- Jos Post
- Arno Willems
- John v.d. Puil
- Rob Schouten
- Wim Grim

Na de vergadering is door John Stoop een toezegging gedaan om van zijn netwerk gebruik te maken om informatie te verkrijgen.

Omdat blijkt dat velen voor de feestdagen (te) weinig tijd hebben is besloten de eerste bijenkomst van de kerngroep (plus eventueel geïnteresseerden) te laten plaatsvinden midden januari 2014. Op deze bijeenkomst wordt de verzamelde input besproken en een werkplan voor 2014 opgesteld.

Actielijst:

	Wat	*Wie*	*Wanneer*
	Verslag naar secretaris afdeling	Rob Schouten / Wim Grim	20 okt 2013
	Bevestigen van gedane toezegging voor informatie	Rob Schouten / Wim Grim	29 okt 2013
	Aangeleverde informatie distribueren naar leden kerngroep t.b.v. voorbereiding januari-bijeenkomst	Rob Schouten / Wim Grim	8 dec 2013
	Organisatie kerngroepvergadering (Agenda, locatie, uitnodigingen)	Rob Schouten / Wim Grim	mid dec 2013
	Bijeenkomst kerngroep		mid jan 2014